

Stanovisko hlavného kontrolóra mesta Pezinok k návrhu rozpočtu mesta Pezinok na rok 2024 – 2026

Mestskému zastupiteľstvu v Pezinku predkladám v zmysle § 18f ods. 1, písm. c) Zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov toto odborné stanovisko k návrhu rozpočtu mesta Pezinok na roky 2024 - 2026 (ďalej len „odborné stanovisko“).

Odborné stanovisko vychádza z tohto predloženého návrhu rozpočtu. Návrh rozpočtu mesta Pezinok na roky 2024 – 2026 (ďalej len „návrh rozpočtu“) bol spracovaný v súlade s §9 Zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

1. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA ODBORNÉHO STANOVISKA

Pri spracovaní tohto odborného stanoviska som vychádzal z posúdenia predloženého návrhu rozpočtu na rok 2024 a návrhu viacročného rozpočtu na roky 2025 – 2026 z týchto hľadísk:

- 1.1 z hľadiska metodologickej správnosti
- 1.2 z hľadiska dodržania zákonnosti pri jeho predkladaní
- 1.3 z hľadiska súladu so všeobecne záväznými nariadeniami a internými normami Mesta Pezinok.

1.1 Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu je spracovaný v zmysle opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy a ostatných súvisiacich právnych noriem, aj v súlade s Príručkou na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2024 až 2026, č. MF/008193/2023-411 vydanou Ministerstvom financií Slovenskej republiky.

Príručka na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2024 až 2026 je vydaná v súlade s § 14 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

1.2 Zákonnosť predloženého Návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu na rok 2024 ako aj návrh viacročného rozpočtu mesta Pezinok na roky 2025 - 2026 je spracovaný v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi (v čase spracovania návrhu), konkrétne:

- zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- ústavný zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti v platnom znení,
- zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov; vrátane Nariadenia vlády SR č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov.

1.3 Súlad návrhu rozpočtu so všeobecne záväznými nariadeniami a internými predpismi mesta Pezinok

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade s platnými všeobecne záväznými nariadeniami mesta Pezinok (ďalej len „VZN“):

1. VZN č. 8/2020 o dotáciách v znení VZN č. 8/2023, č. 5/2021 a č. 3/2021 , ktorými sa mení VZN č. 8/2020 o dotáciách,
2. VZN č 10/2023 o miestnych daniach,
3. VZN č. 6/2023 o určení výšky príspevku na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach,
4. VZN č. 9/2023, ktorým sa mení a dopĺňa VZN č. 4/2023 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi,
5. Zásady finančného hospodárenia mesta Pezinok v platnom znení.

2. TVORBA NÁVRHU ROZPOČTU

V zmysle zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov podľa ust. §9 sa Návrh rozpočtu člení podľa na:

- a) Rozpočet na príslušný rozpočtový rok – rok 2024
- b) Rozpočet na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku – rok 2025
- c) Rozpočet na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písm. b) – rok 2026

Predložený návrh rozpočtu vychádza z vyššie menovaných právnych predpisov a metodických pokynov pre spracovanie rozpočtov samospráv. Východiskovými podkladmi pre

tvorbu viacročného rozpočtu mesta na roky 2024 - 2026 boli zohľadnenia platných zmluvných vzťahov do rozpočtu mesta, platných VZN, analýza hospodárenia a rozvojové plány mesta na rok 2024 a ďalšie roky.

Predložený návrh viacročného rozpočtu mesta na roky 2025 - 2026 a návrh rozpočtu mesta na nasledujúci kalendárny rok 2024 obsahuje východiská tvorby rozpočtu, predpokladaný očakávaný vývoj príjmovej a výdavkovej časti bežného a kapitálového rozpočtu v predložených kvantitatívnych ukazovateľoch v zmysle programovej štruktúry rozpočtu.

Súčasťou viacročného rozpočtu sú rozpočty na dva rozpočtové roky bezprostredne nasledujúce po aktuálnom rozpočtovom období s priamou nadväznosťou na aktuálny rozpočtový rok so zohľadnením nielen predchádzajúceho vývoja hospodárenia, ale najmä so zakomponovaním zámerov a cieľov zo strednodobých programov, koncepcií a stratégií rozvoj mesta.

Rozpočty na ďalšie dva rozpočtové roky nasledujúce po rozpočtovom roku, na ktorý sa predkladá záväzný rozpočet, sú orientačné, nemajú záväzný charakter.

Viacročný rozpočet je zostavený vo finančnom vyjadrení, ako aj v zmysle zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v programovej štruktúre. Programový rozpočet je systém založený na plánovaní úloh a aktivít subjektov samosprávy v nadväznosti na ich priority a alokovanie disponibilných rozpočtových zdrojov do programov, s dôrazom na výsledky a efektívnosť vynakladania rozpočtových prostriedkov. Výdavky sú rozdelené do 15 programov, ktoré predstavujú ucelené oblasti financovania.

Vo viacročnom rozpočte sú vyjadrené napr. finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu na príslušné obdobie v rámci financovania prenesených kompetencií štátu, finančné vzťahy k štátnym fondom a fondom EÚ, k zriadeným právnickým osobám a organizáciám, ktorým sa poskytli prostriedky z rozpočtu mesta.

Východiskom pre tvorbu návrhu rozpočtu bol návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2024 – 2026, návrh zákona o štátnom rozpočte na rok 2024 schválený vládou SR dňa 11. 10. 2023, schválené legislatívne zmeny dotknutých právnych noriem, prognózy Rady pre rozpočtovú zodpovednosť.

Viacročný rozpočet na roky 2024 – 2026 sa v súlade s § 10 ods. 3 až 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vnútorne člení na:

- a) **bežný rozpočet**, t.j. bežné príjmy a bežné výdavky,
- b) **kapitálový rozpočet**, t.j. kapitálové príjmy a kapitálové výdavky,
- c) **finančné operácie** (príjmové a výdavkové finančné operácie).

Tabuľka č. 1:

Bežný rozpočet

v EUR

	2024	2025	2026
Bežné príjmy celkom	28 521 134	29 011 634	30 391 583
Bežné výdavky celkom	28 329 049	28 776 371	29 194 027
Hospodárenie bežného rozpočtu	192 085	235 263	1 197 556

Tabuľka č. 2**Kapitálový rozpočet****v EUR**

	2024	2025	2026
Kapitálové príjmy celkom	97 524	0	0
Kapitálové výdavky celkom	4 799 601	1 279 484	343 484
Hospodárenie kapitálového rozpočtu	-4 702 077	-1 279 484	- 343 484

Tabuľka č. 3:**Rozpočet finančných operácií****v EUR**

	2024	2025	2026
Príjmové finančné operácie	4 731 067	1 152 336	0
Výdavkové finančné operácie	141 737	108 115	45 942
Hospodárenie s fin. operáciami	4 589 330	1 044 221	-45 942

Tabuľka č. 4:**Celkový rozpočet****v EUR**

	2024	2025	2026
Príjmy celkom	33 349 725	30 163 970	30 391 583
Výdavky celkom	33 270 387	30 163 970	29 583 453
Hospodárenie rozpočtu	79 338	0	808 130

3. ZHRNUTIE

Návrh rozpočtu mesta na rok 2024 s výhľadom na roky 2025 - 2026 je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, taktiež je v súlade so všeobecne záväznými nariadeniami mesta Pezinok. Návrh rozpočtu je spracovaný v požadovanej štruktúre.

Návrh rozpočtu na rok 2024 zohľadňuje príslušné ustanovenia čl. 9 ods.1 ústavného zákona č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti v platnom znení, nakoľko predložený návrh rozpočtu obsahuje rozpočet bežného rozpočtového roku, údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva roky, údaje očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka.

V súlade s §9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov bol návrh rozpočtu mesta Pezinok zverejnený obvyklým spôsobom (na úradnej tabuli mesta Pezinok, centrálnej úradnej elektronickej tabuli a webovom sídle mesta Pezinok) dňa 22. 1. 2024, tzn. v zákonom stanovenej lehote.

Návrh rozpočtu je zostavený v súlade s § 9 a 10 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zohľadňuje ustanovenia aj ďalších všeobecne záväzných právnych predpisov Slovenskej republiky.

Taktiež konštatujem, že návrh rozpočtu zabezpečuje financovanie základných funkcií samosprávy a preneseného výkonu štátnej správy za predpokladu dôsledného rešpektovania právnych predpisov.

Na dosiahnutie navrhovaných cieľov s udrжанím komplexnej udržateľnosti a konzistentnosti navrhovaného rozpočtu je nevyhnutná dôsledná pozornosť všetkých participujúcich zložiek pri plnení príjmov aj pri čerpaní výdavkov.

Navrhovaný rozpočet bežných výdavkov negatívne ovplyvnili výška medziročnej inflácie a valorizácia miezd zamestnancov verejnej správy.

Odporúčam v priebehu kalendárneho roka 2024 precízne sledovanie toku finančných prostriedkov či už na strane príjmov ale aj na strane výdavkov, aby bolo možné v dostatočnom časovom predstihu prijať opatrenia na úpravu toku finančných prostriedkov na prijímavej aj výdavkovej strane rozpočtu.

Taktiež odporúčam, aby boli dôsledne monitorované nedoplatky všetkých subjektov, ktoré sú zapojené do rozpočtového procesu a aby sa sústredilo na efektívne vymáhanie týchto nedoplatkov. Navrhujem tiež, aby sa vyvíjalo maximálne úsilie pri práci s pohľadávkami s cieľom zabrániť reťazeniu nových vznikajúcich nedoplatkov, resp. pohľadávok a tým sa aktívne podieľať na naplnení rozpočtovaných príjmov v roku 2024. Ďalej odporúčam sústavnú a pravidelnú informovanosť o vznikajúcich pohľadávkach po termíne splatnosti (na zasadnutiach MsZ). Tiež odporúčam kontrolovať hospodárenie, monitorovať a hodnotiť plnenie jednotlivých programov.

Z preverenia zadlženosti mesta je zrejmé, že v prípade nevyhnutnej potreby nie je vylúčená možnosť čerpania ďalších návratných zdrojov financovania.

Návrh rozpočtu mesta Pezinok na rok 2024 je zostavený v zmysle § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako prebytkový + 79 338 EUR, s celkovými rozpočtovanými príjmami vo výške 33 349 725 EUR a výdavkami vo výške 33 270 387 EUR. Je dôležité disciplinovane pristupovať najmä k čerpaniu prostriedkov v zmysle jednotlivých programov, podprogramov a projektov dodržiavaním zásady hospodárnosti, aby sa v konečnom dôsledku dodržala koncepcia navrhovaného prebytkového rozpočtu.

4. ZÁVER

Na základe uvedeného **odporúčam** Mestskému zastupiteľstvu v Pezinku predložený návrh rozpočtu mesta Pezinok na rok 2024 **schváliť** a návrh viacročného rozpočtu na roky 2025 - 2026 **zobrať na vedomie**.

V Pezinku, dňa 26.1.2024

Mgr. Ing. Róbert Reichbauer, RSc.
hlavný kontrolór mesta Pezinok